

Še vedno vse po starem

Leto dni po aferi LuxLeaks EU se mora spet začeti bojevati proti izogibanju in utaji davkov

Petega novembra 2014 je skupina mednarodnih novinarjev javno razkrila, da je v letih med 2002 in 2010 več kot 300 velikih mednarodnih podjetij sklenilo skrivne dogovore – tako imenovana vnaprej izdana davčna stališča – z Luksemburgom, da bi čim bolj znižala svoje globalne davke. Izbruhnili je škandal LuxLeaks.

Prevare so bile tako razširjene, da so povzročile ogorčenost po vsem svetu. Nekatera podjetja, ki služijo milijarde evrov, so plačevala manj kakor en odstotek dejanske stopnje davka od dobičkov, ki so jih shranjevala v Luksemburgu, po drugi strani pa majhna, lokalna podjetja niso uživala teh ugodnosti in so se morala spopadati z nepošteno konkurenco.

Države članice EU tekmujejo druga z drugo tako, da ponujajo različne iznajdljive davčne ukrepe, med drugim tudi vnaprej izdana davčna stališča, da z njimi privabijo podjetja in umetno zvišajo lastne prihodke.

S takšnim ravnanjem pravzaprav prikrajšajo svoje partnerje v Evropi za pomemben del njihovih davčnih prihodkov in znižujejo skupni znesek davčnih prihodkov, s katerimi bi sicer lahko izboljšali javne storitve, zdravstvo ali šolstvo v korist vseh državljanov.

Minilo je leto dni in kljub nekaterim napovedim smo zelo malo storili za to, da bi zares spremenili razmere. Evropska unija je pustila na cedilu svoje državljanke ter mala in srednje velika podjetja.

Šestega oktobra letos so ministri za finance Evropske unije zamudili priložnost, s katero bi lahko pokazali, da so se iz škandala LuxLeaks nečesa naučili. Njihov sporazum o samodejni izmenjavi informacij med 28 državami članicami EU glede vseh čezmejnih vnaprej izdanih davčnih stališč resno omejuje učinkovitost že tako ali tako minimalnih predlogov

evropske komisije in ne razkriva ozadja skrivnih dogovorov.

Takšne razmere močno spodbujajo nacionalne davčne sisteme in evropski projekt, zato je nujno treba odločno in učinkovito ukrepati. Resnično enoten trg lahko deluje učinkovito samo s preglednejšim in bolj usklajenim sistemom obdavčevanja dobička podjetij, ki omogoča več sodelovanja med državami. Nespremenjenega dosedanjega stanja ne smemo več dopuščati.

Evropska unija bi morala poskrbeti za to, da bi velika mednarodna podjetja plačevala davke tam, kjer ustvarjajo dobiček. Odločno zagovarjamo velikopotezne reforme, s katerimi bi omejili davčne goljufije, in izogibanje plačilu davkov, odpravili pravne luknje, učinkovito sankcionirali davčne oaze, se bojevali proti korupciji in pranju denarja ter povečali preglednost in čezmejno sodelovanje.

V tem smislu pozivamo vlade držav EU, naj podprejo obveznost poročanja po državah, o kateri trenutno razpravljajo v direktivi o pravicah delničarjev.

Ta ukrep bi obvezal podjetja, ki kotirajo na borzi, da bi morala javno razkrivati svoje dejavnosti in davke, ki jih plačujejo v vseh državah, v katerih poslujejo. Tako bi davčni organi, vlagatelji in vsi zainteresirani, tudi državljanji, lahko ukrepali, če bi podjetje ravnalo neprimerno ali protizakonito. Evropske banke morajo že nekaj časa upoštevati takšne zahteve, ki niso spodbudile njihove konkurenčnosti, kakor je uradno dokazala raziskava pod vodstvom evropske komisije.

Leto dni po izbruhu škandala LuxLeaks evropski državljanji in odgovorna podjetja ne morejo več čakati na primerne ukrepe. Sprejeti je treba usklajene ukrepe na evropski ravni.

Poročanje po državah bi bilo pomembno orožje, s katerim bi se

bilo mogoče boriti proti izogibanju in utaji davkov, poleg tega bi pomembno pripomoglo k vzpostavitvi preglednejšega davčnega sistema v Evropi.

Skrajni čas je, da države članice pokažejo, da so se nekaj naučile iz LuxLeaksa, in sicer tako, da velikim mednarodnim podjetjem vendarle preprečijo izogibanje davkom in da si začnejo prizadevati za pošten sistem obdavčevanja podjetij. To je nujno treba storiti, če bi spet radi spodbudili gospodarsko rast v EU v korist tako državljanov kot podjetij, saj so sedanje razmere zelo resne.

Romano Prodi, nekdanji predsednik evropske komisije in nekdanji italijanski premier; **Thomas Piketty**, *Ecole d'économie de Paris*; **Jean-Paul Fitoussi**, sopredsednik znanstvenega odbora pobude *Progressive Economy*; **Gianni Pittella**, predsednik skupine S&D (skupine naprednega zavezništva socialistov in demokratov v evropskem parlamentu); **Josep Borrell**, nekdanji predsednik evropskega parlamenta; **Tanja Fajon**, slovenska poslanka v evropskem parlamentu in podpredsednica skupine S&D; **Luca Visentini**, generalni sekretar evropske konfederacije sindikatov (ETUC); **Elio Di Rupo**, predsednik Socialistične stranke in nekdanji belgijski premier; **Vincenzo Visco**, nekdanji italijanski finančni minister; **Jutta Urpilainen**, nekdanja finska finančna ministrica; **Paul Magnette**, vodja valonske vlade v Belgiji; prof. **Richard Murphy**, prof. **Anastasija Nesvetajlova** in prof. **Ronen Palan** z londonske City University; prof. **Jill Rubery**, prof. **Kate Pickett**, dr. **Irene Ring**, prof. **Andras Inotai**, prof. **Ilene Grabel**, dr. **Henning Meyer** in prof. **Heikki Patomäki**, člani znanstvenega odbora pobude *Progressive Economy*; **Pierre-Alain Muet** in **Yann Galut**, poslanca v francoskem parlamentu.

EU bi morala poskrbeti za to, da bi velika mednarodna podjetja plačevala davke tam, kjer ustvarjajo dobiček.